

Lokacije popisov:

- 1, 2 – Dobje pri Grosuplju, 360 m, močvirna tla ob potoku, 11. 9. 2006; PD-0054/1
- 3 – pri Kneju, med Robom in Rašico, močvirna tla, 500 m, 23. 9. 2006; DN-0153/4
- 4 – Mišja dolina, pod vasjo Kaplanovo, močvirna tla ob potoku, 500 m, 1. 10. 2006; DN-0153/4
- 5 – pri Kneju, med Robom in Rašico, močvirna tla, *Alnus glutinosa* visoka 1-2 m, 500 m, 23. 9. 2006; DN-0153/4
- 6 – Podlog pri Rašici, sestoje črne jelše, visok 6-8 m, 500 m, 23. 9. 2006; DN-0153/4

ANDREJ MARTINČIČ

81. *Carex rupestris* All.

Nova nahajališča v Julijskih Alpah in v vzhodnih Karavankah New localities in the Julian Alps and in the eastern Karavanke

9554/2 (UTM VM84) Slovenija: vzhodne Karavanke, Peca, 300 m JJZ od vrha Kordeževe glave, okoli 2000 m n. m. Leg. & det. P. Schönswetter in B. Frajman, 3. 12. 2006, herbarij LJU.

9648/3 (UTM VM03) Slovenija: Julijske Alpe, Travniška dolina, sedlo med Travnikom in Vršcem, apnenec, 2170 m n. m., *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler, 9. 8. 2005, delovni herbarij ZRC SAZU; Vršac nad Komno, nad Travniško dolino, okoli 2215 m n. m., dolomitni apnenec, *Caricetum rupestris* s. lat.; Čelo nad Komno, okoli 2220 m n. m., dolomitni apnenec, *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler, 30. 8. 2005, delovni herbarij ZRC SAZU.

9648/4 (UTM VM02) Slovenija: Julijske Alpe, Fužinske planine, Za Grivo, kotanja med planinama Viševnik in Ovčarija, okoli 1635 m n. m., apnenec, združbotvorno na pobočjih (obodih) manjših vrtač (*Caricetum rupestris* s. lat.). Leg. & det. B. Anderle, I. Dakskobler & B. Zupan, 25. 7. 2007, delovni herbarij ZRC SAZU.

9648/4 (UTM VM03) Slovenija: Julijske Alpe, ob planinski poti iz planine Dedno polje proti Vratom (in Sedmerim jezerom oz. Hribaricam), vzhodno pod Vrhom nad Vodeno rupo, na obodu manjše vrtače, apnenec, 1900 m n. m., *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler & B. Zupan, 26. 7. 2007 in I. Dakskobler, 2. 8. 2007; na grebenu od Velike Zelnarice proti Vratom nad dolino Sedmerih jezer, med kotama 2319 in 2303 m, dolomitni apnenec, okoli 2300 m n. v., *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler, 2. 8. 2007, delovni herbarij ZRC SAZU.

9649/2 (UTM VM13) Slovenija: Julijske Alpe, Pokljuka, greben Klečice, okoli 1880 m n. m., dolomitni apnenec, *Caricetum rupestris* s. lat.; kamnito travnišče na grebenu Debele peč, 1990 m n. m., *Caricetum rupestris*. Leg. & det. I. Dakskobler, 12. 9. 2006, delovni herbarij ZRC SAZU; Pokljuka, Brda, okoli 2000 m n. m., dolomitni apnenec. Det. P. Schönswetter in B. Frajman, 6. 1. 2007, popis avtorjev.

V Sloveniji je doslej vrsto *Carex rupestris* in združbe, v katerih uspeva, preučeval predvsem T. WRABER, npr. v sintezni objavi l. 1985. Njegova in še druga spoznanja smo strnili pred leti (DAKSKOBLE 2003: 46–47), ko smo opisali novo nahajališče skalnega šaša na Zovhu pri Črni prsti. Takrat smo spregledali Hrubbyjeve navedbe o pojavljanju tega šaša v Krnskem pogorju. V prvem članku (HRUBY 1917: 22, 24, 25) vrsto *Carex rupestris* omenja pod Kaludrom in na njegovem grebenu (točno lokacijo iz njegovega opisa ni moč razbrati, lahko je v kvadrantu 9648/3 ali že v kvadrantu 9748/1), prav tako na pobočjih nad pl. Duplje (tudi tu je iz opisa težko spoznati natančnejšo lokacijo). V drugem članku (HRUBY 1925: 33, 35) ta šaš navaja na Šmohorski planoti in na ovršju Šmohorja. Posredno to nahajališče omenja PETRAK (1923). V njegovem članku je seznam gliv, ki jih je med prvo svetovno vojno na različnih lokacijah v severni Italiji in na takratnem ozemlju Avstro-Ogrske, ob meji z Italijo (na različnih frontnih črtah), nabral J. Hrubby. Na str. 129 navaja glivo *Schizonella melanogramma* (Dc.) Schröt, ki jo je Hrubby nabral na živih listih vrste *Carex rupestris*. Lokacija: Istrien: Smogar, avgust 1916. Zagotovo je mišljen Šmohor v Krnskem pogorju (9748/1), saj Petrak med pokrajinami, kjer je med vojno deloval Hrubby, našteva le Koroško in Istro. Ob jesenskih obiskih Kaludra (Dakskobler, 24. 9. 2007) in Velikega in Malega Šmohorja (Dakskobler, 16. 10. 2007) nam skalnega šaša na teh vrhovih ni uspelo najti, prav tako tega šaša ne omenja SURINA (2005) v svoji temeljiti obdelavi subalpinske in alpinske vegetacije Krnskega pogorja. Kljub temu se nam zdijo Hrubbyjevi podatki verjetni, saj je še posebej na grebenu obeh Šmohorjev precej zanj ustreznih rastišč (nekaj jih je žal preoblikoval oz. uničil velikonočni potres l. 1998), zato kvadrant 9748/1 v arealni karti kljub vsemu upoštevamo.

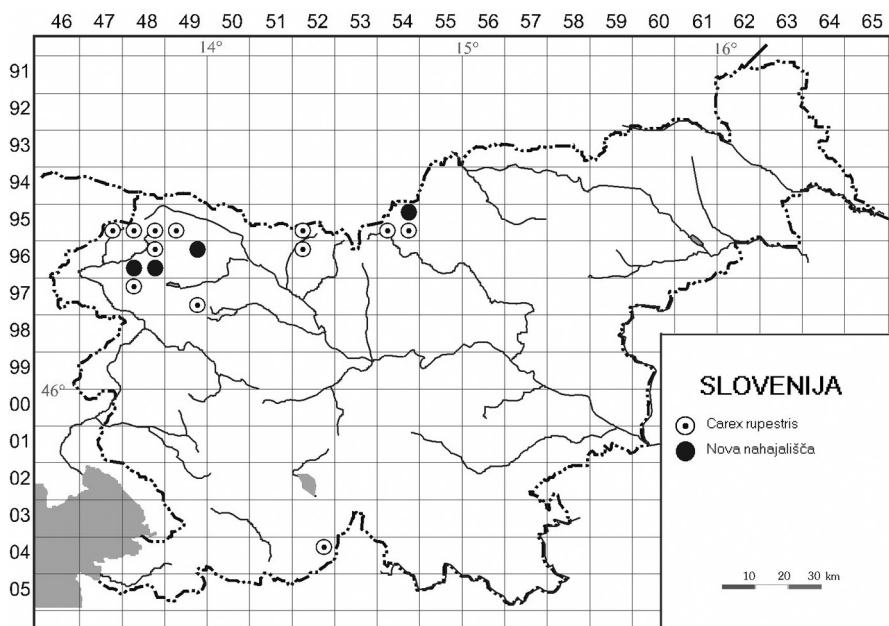
Prva objava o uspevanju te vrste v Kamniških oz. Savinjskih Alpah (Storžič, Raduha) je iz lanskega leta (FRAJMAN & al. 2006: 13). V slovenskem delu Karavank (bolje na sami meji med Avstrijo in Slovenijo), na grebenu Košute, je to vrsto našel (WRABER 2003, v objavi iz tega leta je pomotoma izpisan napačen kvadrant, to je 9952/3, pravilno je 9552/3), na Peci pa so jo doslej poznali le na avstrijski strani pogorja (HARTL & al. 1992: 125, 378). Karto razširjenosti, v kateri so upoštevani novi podatki zadnjih let, prikazujemo na sliki 1 (izdelali smo jo s programom FloVegSi – SELIŠKAR & al. 2003).

Nova nahajališča v Julijskih Alpah, na vrhovih nad Komno, Sedmerimi jezери in Pokljuko, so v glavnem na vetrovnih grebenih, podobno tudi na Peci. Pod Vrhom nad Vodeno rupe in Za Grivo med planinama Ovčarija in Viševnik pa skalni šaš raste v dolinah oz. kotanjah, na pobočjih (obodih) majhnih vrtač, v združbah, ki jih še preučujemo in o katerih bomo poročali v posebnem prispevku (Dakskobler, Veber & Zupan, v pripravi). Po dosedanjih spoznanjih lahko zapišemo, da vsaj nekatere sestoje v Julijskih in Kamniških Alpah, v katerih je ta šaš običajno dominantna vrsta, najbrž lahko uvrstimo v asociacijo *Caricetum rupestris* s. lat.

Literatura

- DAKSKOBLE, I., 2003: Floristične novosti iz Posočja in sosednjih območij v zahodni Sloveniji – III. Hladnikia (Ljubljana) 15–16: 43–71.
- FRAJMAN, B., P. SCHÖNSWETTER, S. LATZIN, E. SINN, A. HILPOLD, L. SCHRATT-EHRENDORFER, G. M. SCHNEWEISS, P. PANY, T. ENGLISH & H. NIKLFELD, 2006: Floristic records from the Karavanke/Karawanken and Kamniške Alpe/Steiner Alpen (Slovenia and Austria). *Natura Sloveniae* (Ljubljana) 8 (1): 5–21.

- HARTL, H., G. KNIELY, G. M. LEUTE, H. NIKLFELD & M. PERKO, 1992: Verbreitungsatlas der Farn- und Blütenpflanzen Kärntens. Naturwissenschaftlichen Verein für Kärnten, Klagenfurt. 451 pp.
- HRUBY, J., 1917: Das Krngebiet am Isonzo. Allgem. Bot. Zeitschr. 23: 17–26.
- HRUBY, J., 1925: Das Krngebiet am Isonzo (II. Teil). Allgem. Bot. Zeitschr. 26–27: 24–36.
- PETRAK, F., 1923: Beiträge zur kenntnis der Pilzflora der südlichen Alpenländer und Norditaliens. Annal. Mycol. 20: 126–159.
- SELIŠKAR, T., B. VREŠ & A. SELIŠKAR, 2003: FloVegSi 2.0. Računalniški program za urejanje in analizo bioloških podatkov. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.
- SURINA, B., 2005: Subalpinska in alpinska vegetacija Krnskega pogorja v Julijskih Alpah. Scopolia (Ljubljana) 57: 1–122.
- WRABER, T., 1985: *Carex rupestris* All. in der Flora Jugoslawiens. Glasn. Prir. muz. Beograd B 40: 53–59.
- WRABER, T., 1993: *Carex rupestris* All. Notulae ad floram Sloveniae 1, Hladnikia (Ljubljana) 1: 47.

Slika 1: Razširjenost vrste *Carex rupestris* v Sloveniji

Figure 1: Distribution of *Carex rupestris* in Slovenia